

WONINGEN TE AMSTERDAM

*Duinker, van der Torre, samenwerkende
architecten te Amsterdam*

ontwerp Roelof Kraak, Theo

Peppelman, Arthur Pirenne en

Machiel van der Torre

Natuurlijk zijn er altijd figuren die zeggen dat het slecht gesteld is met de architectuur in Nederland. Maar dit sociale woningbouwproject in Amsterdam, dat niet enig is in zijn soort, toont het tegendeel. Onder invloed van architectenbureaus als Uytengaak en v/h H.O.L.Y. wordt baksteen weer omarmd als een degelijk en esthetisch bouw materiaal. Het werd tijd. Zelfs Duinker, Van der Torre heeft stucgevels uit zijn vocabulaire geschrapt. Wie dit project ziet, met zijn materialisering en detaillering, zijn bescheiden en doelgerichte stedenbouwkundige aanpak, zijn decoratieve behandeling van toegangen en balkonhekken, kan alleen maar juichen. Punt van overweging is dat het er de schijn van heeft dat alleen corporaties, werkzaam in de binnensteden, een dergelijk niveau nastreven en laten uitvoeren. Waarom hier wel en daar niet, bouwers van Nederland? GtC

PROGRESSIE

Toelichting Duinker, van der Torre architecten:

Stedenbouw In 1993 ontwikkelde ons bureau, in opdracht van stadsdeel Westerpark, drie stedenbouwkundige varianten voor de bebouwing van de bouwblokken Staats I en Staats II in de Staatsliedenbuurt. De varianten waren respectievelijk het volgen van de bestaande rooilijnen met een verlaging van de kopgevels op het noorden en zuiden, het plaatselijk verbreden van de Van Bossestraat, en het toevoegen van

een plein aan de openbare ruimte van de buurt (deze laatste variant ging ten koste van het aantal woningen). Er is gekozen voor de variant waarbij de structuur van gesloten bouwblokken is hersteld. Bij de Van Bossestraat is de voorgevel vier meter teruggelegd, waardoor er een klein plein is ontstaan in deze dichtbebouwde wijk. Het monumentale schoolgebouw, dat aan de overzijde van dit plein ligt, komt daarvoor beter tot zijn recht.

- 1 Staats I
- 2 Staats II
- 3 De Kempenaerstraat
- 4 Van Bossestraat
- 5 De Kascheruustraat
- 6 Schapevlietstraat
- 7 Loozevliet

- 1 Staats I, deel gevel aan de De Kempenaerstraat (oostgevel).
- 2 Situatie 1:5000.

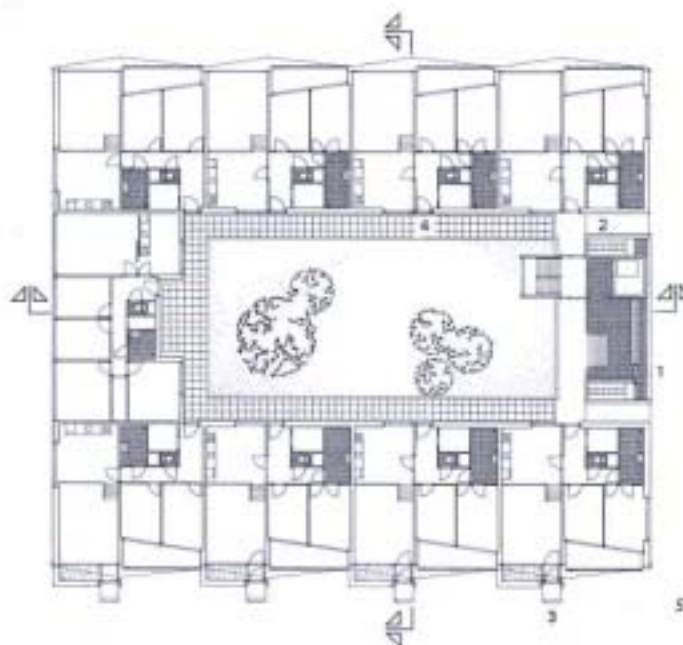

Ontwerp Het oorspronkelijk bijna vierkante bouwblok aan de Van Bossestraat is vervangen door een minder diep bouwblok. De breedte van het binnenterrein echter is bij de geringere blokbreedte gelijk gebleven door de toepassing van een ondiep woningtype. Ter verbetering van de bezonning van het binnenterrein is het blok aan de zuidzijde opengemaakt. In de opening zijn een vrijstaande liftschacht en een trappenhuis geplaatst. Tevens sluit de begane grond aan op de bestaande plintheogte.

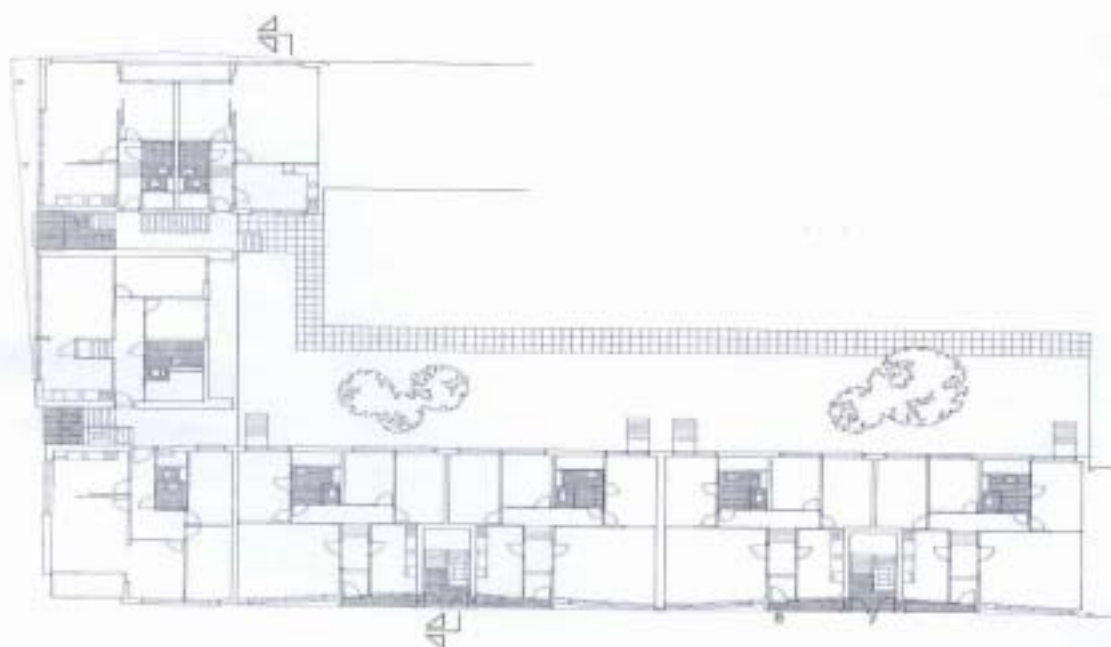
- 3 Staats II, gevel zijde De Kempenaerstraat
Venster achter lens, betonnen televisiekopijn.
- 4 Axonometrie Staats I.
- 5 Plattegrond begane grond en eerste tot en met derde verdieping plus doorsneden Staats I 1:500.

- 1 hoelddring
- 2 toegang binnenged
- 3 voorleer aan straat
- 4 voorleer aan binnenhof
- 5 galerij
- 6 voorleer aan galerij
- 7 portiekafsluiting
- 8 voorleer aan portiek

Een rondlopende galerij, waaraan alleen keukens en voorzieningen liggen, ontsluit de woningen.

De woningen op de begane grond hebben een bijzondere doorsnede: aan de straatzijde hebben ze een grotere verdiepingshoogte. De lichtval in deze woningen, die in een dichtbebouwde buurt als de Staatsliedenbuurt vaak problematisch is, wordt hierdoor verbeterd. Aan de achtergevel ligt het souterrain met bergingen onder de verhoogd gelegen slaapkamers en keukens.

6

6 Staats I, kopgevel Luzakstraat. Televisievenster en nieuwzakeijk raam.

7 Plattegrond begane grond en eerste tot en met derde verdieping plus doorsnede Staats II 1.500.

De verhoogde binnentuin is via een glazen pui vanaf de straat zichtbaar. De tweede locatie bestaat uit het aanhevelen van een bestaand bouwblok. De woningen op de begane grond hebben hun voordeur direct aan de straat. De overige zijn bereikbaar via een combinatie van portiek- en galerij-ontsluiting. Ook hier zijn de bergingen aan het zicht onttrokken, doordat ze in een souterrain aan de achtergevel zijn verzameld.

Gevels en materiaalgebruik De voor-gevels bestaan uit twee kleuren metselwerk. De achtergevels en de gevels van de bovenste woonlaag zijn bekleed met verticale, onbehandelde western red cedar delen. De golvende borstweringen geven de gevel een zekere plasticiteit; het beeld wijzigt bij een andere zonnestand. In de detaillering wordt verwezen

naar de bestaande woningbouw in de omgeving.

Namen en getallen

Adviseurs: RIN, Weesp (constructie).
Opdrachtgever: Algemene Woningbouw Vereniging, Amsterdam.
Hoofdaannemer: Grootels Bouwmaatschappij, Amsterdam.
Differentiatie: 3 twee-, 53 drie-, 24 vier- en 4 vijfkamerwoningen (sociale huur).
Data: opdracht okt 1992, ontwerp 1992 - 1995, bouw apr 1995 - okt 1996.
Maten: opp. bouwterrein 2650 m², bebouwde opp. 1590 m², bruto vloeropp. 9445 m², bruto inhoud 25.500 m³.
Kosten: bouwsom f 11.365.000, incl. installaties en btw, excl. inrichting en honoraria.

- 8 Staats II: de 2e Keucheniusstraat in gezien.
 9 Staats II: deel De Kempenaerstraat (oostgevel).
 10 Staats I: uit het zuidwesten. Hoofdingang aan de Luzacstraat; voordeuren aan de Van Bossestraat. Door een versmalling van het nieuwe bouwblok is hier een pleinvormige ruimte ontstaan.

- 11 Staats I: de voordeuren en de verhoogde balkonnetjes aan de verbrede Van Bossestraat.
 12 Staats I: collectieve ingang aan de Luzacstraat.
 13 Hout, staal en beton voor de binnengevels van Staats I.

9

(foto) Mick Pałacznyk, Amsterdam)

12

